

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

No. 401 — 101 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 23, 1945 — SREDA, 23. MAJA, 1945

Telephone: Chelsea 3-1242

KOMPROMIS GLEDE TRSTA

Podrobnosti o kompromisu še niso znane, toda nenadni preobrat je prinesel veliko olajšanje v položaju. — Angleške in ameriške čete so se pomaknile proti jugoslovenski meji in so prišle v jugoslovansko črto na Primorskem.

Maršal Tito je "v načelu" sprejel predlog zapadnih zaveznikov glede Trsta in Primorske. Medtem ko jugoslovenske čete odhajajo iz Koroške ter Amerikanci in Angleži zasedajo nove postojanke, je največja nevarnost za mir v Evropi, odkar so bile sovražnosti z Nemčijo končane, odstranjena.

Zavezniški glavni stan v Rimu poroča, da je angleška osma armada zasedla črto, ki teče od Trsta proti severu do kraja pet milij vzhodno od Gorice. Med kraji, ki so jih včeraj zasedli Angleži, sta Dornberg in Trnovo. Ameriški drugi vojaški zbor je ojačal 8. armado in se je nastanil v Gorici.

Podrobnosti o kompromisu glede Trsta sicer niso znane, toda nenadni preobrat je prinesel veliko olajšanje.

Maršal Tito je prejel trdno zagotovilo, da bo končna usoda Trsta in prevladujočega slovenskega ozemlja odločena z mirovnimi pogajanjami.

General Mark W. Clark, zavezniški vrhovni poveljnik kopne armade je obiskal včeraj pokrajino z generalom Alfredom M. Guentherjem, šefom generalnega štaba pete armade.

Ker pogoji sporazuma glede Trsta niso bili objavljeni, ni mogoče vedeti, kake obveznosti je kaka stranka prevzela. Toda na počitki natančnega opazovanja položaja v Trstu zadnjih šest dni je bilo doseženo najbrže naslednje:

Jugoslovani se bodo še dalej umikali iz Koroške in Štajerske, tako da bo angleška vojaška kontrola nad ozemljem raztegnjena proti vzhodu do črte, ki teče od Reke proti severu. Zavezniška vojaška vlača za Primorsko, kateri na čelu bosta Angleži, general J. K. Dunlop in Amerikanec polkovnik Joseph D. Scholtz, se bo preselil v Trst in bo postala nadzorovalna oblast za tamošnje zapletene civilne razmere.

Za sedaj ostane še nerešeno vprašanje, kaj se bo zgodilo s civilno vlado, katero je ta-

koj spočetka postavila Jugoslavija in ki je brez vojaškega cesija in je ravno v ta namen prišla v mesto. Mogoče ji bo dovoljeno poslovoli še dalje, toda bo združena z zavezniško vojaško vlado, tako da bo v resnici trojna vojaška vlada pod poveljstvom zapatnih zaveznikov.

Na drugi strani pa imajo Jugoslovani popolno zagotovljeno, da ostane bodoča suverenost Trsta ali pa stalež narodnega ali mednarodnega pristopnika odprta.

Angleži na meji

Jugoslavije

J. Edward Murray, poročevalce za United Press z Osmo armado pravi, da zapadni zavezniki pologoma zavzemajo gorske vrhove in druge važne postojanke, ki jih niso zasedli Jugoslovani.

Jugoslovanska armada in civilne oblasti so zavzemale samo trge in vasi, ki so prihajale na Primorsko in so pušteli okolico nezastraženo.

To zavezniško prodiranje bo mogoče prisililo odločitev v jugoslovenskem vprašanju.

Prodiranje je ukazal vrhovni poveljnik feldmaršal sir Harold R. L. G. Alexander,

ki je maršal Tito zavrnil zahtevno, da se njegova armada umakne iz Primorske. Maršal Alexander zastopa stališče, da mora imeti zavezniška armada zasedeno pokrajino, dokler o nej odloči mirovna konferenca.

VOJAKI SE VRAČAJO

Včeraj se je z evropskih bojišč v New York pripeljalo nad angleških letalcev, nekaj civilnih ameriških in kanadskih listov in tri francoske potnovenjakov. To je največja skupina, ki je še dospelaa do sosednjih v Ameriku, odkar je bila vojna z Nemčijo končana.

Vojake je pripeljal velik angleški parnik, ki je pristal ob pomolu na Hudsonu ob vzhodu 48. ulice. Ameriški vojaki bodo najprej odšli v Camp Kihmer, N. J., Kanadčani pa se bodo odpeljali v Kanado.

Parnik je pripeljal okoli slani na Pacifik.

ZGODOVINSKI DOGODEK NA PLATNU

Trije ameriški vojaki od šestih, ki so razvili ameriško zastavo na Iwo otoku na Pacifik, v Beli hiši s predsednikom Trumanom pregledujejo oljnato sliko o tem zgodovinskem dogodku.

SOVJETSKA RUSIJA BO POMAGALA KITAJSKIM KOMUNISTOM

Demokratski kongresnik Mike Mansfield iz Montana je včeraj rekel v zbornici, da pričakuje, da bo Rusija stopila v vojno proti Japonski na strani kitajskih komunistov.

Mansfield je rekel, da bo kitajska politična nesloga med komunisti in Čankajsekovim kuomintangom najbrže prisilila ameriške vojaške voditelje, da premene svoje načrte in prične z napadom na domačo japonsko zemljo, mesto skozi Kitajsko.

"Napad na japonsko domačo zemljo bo bolj draga operacija kot pa napad na kitajsko celino," je rekел.

"Tudi če bodo domači otoki zavzeti in bo Japonska prisiljena sprejeti mir, se bo treba bojevati z japonskimi armadami na kitajski celini in jih premagati."

Mansfield, ki se je šest tednov mudil na Kitajskem pretekli jeseni na posebni preiskovalni misiji za predsednika Roosevelta, pravi, da je japonska armada na Kitajskem pogostoma delovala proti svoji vlasti na Japanskem in jo je mogoče smatrati za ločeno entiteto. Mansfield, ki je bil profesor za zgodovino Daljnega Izota na Montanu vseučilišču, je mnenja, da je prav mogoče, da bosta po vojni na Kitajskem dve popolnoma ločeni državi.

Mansfield, ki je bil profesor za zgodovino Daljnega Izota na Montanu vseučilišču, je mnenja, da je prav mogoče, da bosta po vojni na Kitajskem dve popolnoma ločeni državi. Mansfield, ki je bil profesor za zgodovino Daljnega Izota na Montanu vseučilišču, je mnenja, da je prav mogoče, da bosta po vojni na Kitajskem dve popolnoma ločeni državi.

Med Amerikanci so večinoma letalci osme, devete in dvanaeste zračne sile, ki so igrali zelo veliko vlogo v uničevanju nemške zračne sile in vojaških naprav v Nemčiji, Italiji, na Rumunskem in drugih deželah. Za nekaj časa bodo odšli na dopust na svoje domove, pozneje pa bodo po-

Vojna ni končana, dokler ni Japanska poražena. — Kupujte bonde 7. vojnega posojilja.

GOERING SE SKUŠA OPRATI

Feldmaršal je nedavno časnikarskim poročevalcem rekel, da je storil vse, da so z zavezniškimi vojnimi ujetniki v taboriščih boljše ravnali.

Ameriško poveljstvo pa ima v svojih rokah stenografski zapisnik seje 27. januarja v Hitlerjevem glavnemu stanu, kjer so razpravljali o premestitvi 10,000 ameriških in angleških letalcev iz nekega taborišča v Šleziji. Ob istem času so Rusi pričeli prodirati z Šlezijo in bila je nevarnost, da so odvobodijo ujetnike.

"Koliko živinskih voz je treba za prevoz 10,000 mož?"

Mesto Goering je odgovoril Hitler: "Ako jih prepeljemo po nemški načinu, potrebujemo najmanj 20 transportnih vlakov za 10,000 mož. Če pa jih prepeljemo po ruski načinu, jih potrebujemo pet ali tri."

Nato je rekel Goering: "Sledeči juri hlače in sezuje čevlje, da ne bodo mogli pobegniti po snegu."

"To je zadeva krajevnega poveljnika in ni naša briga. ti po snegu."

Jaz morem samo poročati," je rekel Goering.

Hitler pa je rekel "Premestiti morajo biti, pa če morajo hoditi po blatu."

Nato je general Heinz Guderian poročal, da je iz onega kraja umaknil tri divizije in Goering ga je vprašal:

"Koliko živinskih voz je treba za prevoz 10,000 mož?"

Mesto Goering je odgovoril Hitler: "Ako jih prepeljemo po nemški načinu, potrebujemo najmanj 20 transportnih vlakov za 10,000 mož. Če pa jih prepeljemo po ruski načinu, jih potrebujemo pet ali tri."

Nato je rekel Goering: "Sledeči juri hlače in sezuje čevlje, da ne bodo mogli pobegniti po snegu."

Zastor najtesnejše cenzure pa zakriva lov na znamenite nacistične pravake, o katerih prevladuje mnenje, da so še

Včeraj zdaj zjutraj je sedma infanterijska divizija z naskokom zavzela Jonabaru, ki je po velikosti peto mesto na Okinawi in vzhodno oporišče silno močne japonske čete čez otok.

United Press poroča, da so Amerikanci vdrli v mesto po veliki tančni bitki, v kateri so ameriški Sherman tanki razbili 9 japonskih tankov. Drugi oddelki so šli mimo Jonabaru in so zasedli vrhove, ki obvladajo Rio in Itara Šik, okoli tisoč jarkov južno od Jonabaru.

Sedaj, ko je na Okinawu došpela 7. divizija, je na otoku pet ameriških divizij, okoli 75 tisoč vojakov.

Dež v blato sta zadnje dni zelo zadrževala bojevanje na osrednjem in zapadnem delu fronte.

96. divizija generala James Bradley je s tem, da je pregnala Japonce z gorskih grebenov severno in severozapadno od Jonabaru, očistila pot, da je sedma divizija vdrla v Jonabaru.

Ameriški povelenjški na Okinawi so uverjni, da bo v doglednem času zlomljen vsak sovražni odpor na otoku. "Ako naš ne bo oviral vreme, upam, da bomo v kratkem zlomili japonski odpor," je rekel general Geiger.

Admiral Richmond K. Turner, povelenjški brodovja okoli otoka, je rekel, da bodo Amerikanci v bližnji bodočnosti zavzeli otok.

Kitajci so iz zavzetega Hohiča vdariли 21 milij v japonski koridor, više proti severu v Honan provinci pa so pričeli novo ofenzivo proti protetni črti, ki pelje v Indo-Kinino v Singapur.

Ofenziva iz Hočih je dosegla do Kongčenjang ob Kvangsji-Kvejčov železnici, 10 milij vzhodno od Hočih ter do Kvaujančena, komaj 7 milij zahodno od močne japonske postojanke Išan.

Ofenziva v Humanpu se je

pričela s točke 25 milij zahodno od Paokinga in je pobila 500 Japoncev, ko je vdariла v koridor, ki je na tem kraju širok kakih 150 milij.

gli 390 ton bomb tekmo vec napadov.

JAPONSKI BALONI NA ZAPADU

Vojni in mornariški urad sta naznanila, da je zadnje mesec na razne kraje ob pacifični obali priletilo več japonskih balonov, ki pa ne posenijo nobene nevarnosti. Baloni nosijo vžigalne bombe in so Japonci z njimi namevali zanetiti gozdne požare. Vojni in mornariški urad je bil odprt promet po reki Min od Fučova kakih 40 milij po reki navzgor do Pajše. Na poti po reki je pet parnikov z osobjem za poštni, brzjavni urad in za razne banke.

Napad na Formozo

Okoli 250 bombnikov in napadnih aeroplakov je včeraj napadlo Formozo in so bombardirali pristanišča in letališča, s katerih Japonci pošiljajo svoje bombe na Okinawo. Bombniki s Filipinov so vr-

vedno skrivajo v Nemčiji. O

gromno je delo, posvečeno seznamom nemških arhivov in izkanju v vseh mogočih skriptih. Častniki informativne službe zasledujejo vse mogoča poto, ki bi utegnila privesti do odkritja velikih vojnih zločincov.

Mnenje previadvuje, da je Heinrich Himmler v trenotku, ko je postal jasno, da je Nemčija izgubljena, ustanovil poseben oddelek za nacistično delovanje po porazu. Enoti izvežbanih podtalnih agentov so se skrili in imajo vse potrebu na denarna in druga sredstva za svoje delovanje.

Nadzorovanje brzine vožnje na avtomobilskih cestah

Washington. — Col. Monroe Johnson, ravnatelj v Office of Defense Transportation, je pozval vse govorilce držav, naj s svojimi državnimi in lokalnimi uradmi pomagajo izvesti važno nalogu nadzorovanja brzine vožnje na avtomobilskih cestah, da se tako ohrani čim več kritično potrebnih avtomobilskih plaščev.

Ecuador napovedal Japonski vojno

Predsednik in kabinet sta podpisala izjavo, po kateri je Ecuador v vojni z Japonsko od Pearl Harborja. Da je bil Ecuador v resnicu vtaknut v vojni, pravi, da je bilo Združenim državam dovoljeno zavzeti začasne postojanke na Galapagosu in na celini.

TREBA JE DAROVALCEV

Plazma RDEČEGA KRIŽA rešuje življenja sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebnih je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte pint krvi, da rešite življenje.

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Saker, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDURŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7. - ; ZA POL LETA - \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2. -

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši soboto, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Novi vožni red

Nemški in italijanski karteli in trusti, ki poslujejo po vsem svetu pod medsebojnim imenom "Murder Wholesale, Inc.", so napravili veliko pohoto, ko so odibrali Hitlerja in Mussolinija glavnim poveljnikom svojih roparjev in morilev za dobo sedanje svetovne vojne.

Najpreje so potrošili milijone dolarjev za papir in tiskanje, da so potom časopisja seznanili z vsem svetu Adolfa in Benita, in sedaj na svojo žalost prišli do prepričanja, da sta oba imenovana dečka v svoji nadutosti pokvarila vse njihove načrte za večno vladanje vsega sveta. Celih sedem let je imenovana korporacija evropskega osišča skrbela za to, da je ves svet ugibal, kaj bodoča imenovana dva vslužbenca kartelov ukrenila, in potem je eden pet let vesvet skušal uganiti in skleniti, kaj naj storiti z obema morilcem in vslužbenecem korporacije kartelov in trustov.

Ko je nemški "kajzer" Viljem II. leta 1918 bežal na Nizozemsko, je tedanje svetovno svobodno časopisje vsemu svetu saj naznani, da je "njegovo veličanstvo" pričelo sekati drva, in da poleg tega stari Viljem tudi skuša pomnožiti člane dinastije Hohenzollern na ta način, da se je zopet oženil z neko mlado nevesto. Kljub vsemu temu pa starega Vilija niso obesili "za pete" na kako jablano.

V sedanji vojni je pa Adolf jednostavno brez sledu izginil, ne da bi ga ljudstvo ali pa tudi zaveznički po pravem načinu odpravili iz "tega sveta" in ne da bi postal gotovemu časopisu v Zjednjenih državah svojo poslovitev in dobil za vsako besedo po \$1.00 nagrade. Toda nekateri nacijski vodje imajo trdno življenje, oziroma kar sedmico življenja, kakor mače; ti ljudje, na primer, danes javijo svetu, da so popolnoma mrtvi, in jutri prosijo ameriško-angleško vojsko v Evropi, naj jih varuje in vzame v svoje varstvo, kakor se je to zgodilo z Rudolfom Hessom v Angliji in Putzi Hantstaenglon v Washingtonu.

Mussolini bi bil nepopisno vesel, ako bi zamogel še živeti, kajti v tem slučaju bi zamogel pisati svoje članke za Hearstovo in McCormickovo časopisje, kakor tudi za "Reader's Digest" pri nas, v Zjednjenih državah. Ko je Benito že živel, zaveznički niso zamogli priti do končnega sklepa, kaj bi bilo storiti, da se ga na lep način za vedno iznebe. Toda nek, v javnosti nepoznan partizan, je prevaril vse časniške poročevale, tako da naše časopisje ni zamoglo objaviti slike, ki bi predstavljale Benita pred zavezniškim mednarodnim sodiščem, in slike, ki bi predstavljale Benita povojno njegove uradne usmrtnitve. — kajti oni partizan, ki je vsemu svetu napravil izredno vslugo, se sploh ni brigal za svetovno svobodno časopisje. Niti eden časniški poročevalci prisostvovali Benitovi ekskurciji, in oni odsočili "reporter", ki je potem javil vsemu svetu, da so bile Benitove zadnje besede "Ne ustrelite me, — dam vam za to celo cesarstvo," je bil dokaj neizkušen in neveden poročevalci. Mussolini je morda pred svojo smrtjo dejal — "oh, kako želim, da bi bil sedaj v Švici", ali pa "da bi saj Američani prišli in me rešili". Toda slednji tudi niso prišli.

Kako velikanska je razlika med koncem Mussolinija, in predajo "njegovega veličanstva", italijanskega kralja, Vittorio Emanuele, ki je bil tudi "cesar" Etiopije, in generala Badoglio, "vojvodo" mesta Adis Ababa. . . Ako bi kdo zamogel ponuditi za svojo rešitev kar celo cesarstvo, bi to zamogel storiti italijanski kralj, ne pa njegov bivsi ministrski predsednik, Benito Mussolini.

Benito je bil prepočasen na svojem begu proti Švici in istodobno je bil tudi preveč hiter, kajti ameriška vojska ga ni zamogla doletiti in rešiti. Svoječasno je v Italiji skrbel za to, da so vsi vlaki pribajali in odhajali pravočasno, toda njegov zadnji vlak je imel — zamrško. Njegov ponesrečeni beg, je pa bil nekako varnostno znamenje "maršalu Goeringu in stoterim drugim vojnim zločincem, kateri vse so potem pribežali v varstvo ameriške vojske, ne pa med domače partizane.

Časnikarski poročevalci sedaj lahko pišejo kar se jim požubi o partizanih v Nemčiji, toda Hermann Goering, Alfred "von" Krupp in drugi, se nikakor ne nameravajo izpostavljati raznim nevarnostim med domačim prebivalstvom. Ti ljudje namreč raje ravnajo po uzoru kralja Etiopije, vojvode mesta Adis Abeba in Rudolfa Hessa, ne pa po uzoru Mussolinija, ki je sedaj v — nebesih.

In da se ne pozabi:

Pričetkom sedanje vojne, so Nemci napisali na železnične vozove sledeče napise: "V Moskvo", "v Leningrad" — toda sedaj so te napise popravili, tako da se glase: "V London", "v Washington", in — "for gentlemen only" . . .

KUPITE VOJNE BONDE!

Ospredeje in ozadje primorskega vprašanja

(Vse misli izražene v tem članku so osebne in ne pomenijo, da predstavljajo ali nepredstavljajo SANSOVO uradno stališče. — Mirko G. Kuhel, tajnik.)

OSPREDEJE

Dne 30. aprila so jugoslovanske čete okupale Slovensko Primorje, Istru in Trst, drugi dan pa so se snidle z novozelandskimi četami 8. britanske armade v Tržiču (Monfalcone) ob Soči. Te čete so potem pomagale Jugoslovjanom očistiti dva nemška gnezda, enega v Trstu, drugega v predmestju, kojih posadke so se brali kapitulirati. Novozelandci so nato okupirali tržaško luko in pridružile so se jim še čete ameriške 5. armade, mesto samo pa je bilo izključeno v jugoslovanskih rokah kot pokrajine z orojenim braniti. Naglašal je tudi, da ta del Italije ne spada Jugoslaviji samo radi svojega slovenskega značaja, temveč tudi da se Italijo kaznuje radi svojega zahrtnjivega napada na Jugoslavijo.

Tedaj niti ena država ni črnila besedice ali pa se drugača izrazila, da se z zahtevami Jugoslavije na strinja. Ameriški in angleški zastopniki so o vsem tem razvoju natančno poročali svojim vlastiam.

Na konferenci v Jalti so vse tri zavezniške uradno priznale NOVO Jugoslavijo ter priporočale, da se provizorična vlada (AVNOJ) se izpopolni z zastopniki drugih demokratičnih strank, ki se niso kompromitirali s Sovjetskim. Skupščina pa naj ponovno odobri vse zaključke parlamenta v Jajcu. In med temi zaključki je bil tudi dekret o priklopitvi Primorja.

Na podlagi tega sporazuma je bila sestavljena nova vlada, vidno v zadovoljstvo Amerike in Anglije, kajti izmenjani so bili novi poslaniki. Tako je AVNOJ postal *de facto* in *de jure* vlada Jugoslavije. Jugoslovanska obnovljiva vojska in partizanski odredi so bili uradno proglašeni za redno jugoslovansko armado, ki je kot takša postala del medzavezniške vojske v Sredočemlju pod poveljništvo feldmarsala Alexandra. Ta jugoslovanska armada je potem SAMA ovobodila Jugoslavijo (razen Belgrada, kjer so pomagale sovjetske čete) in z nad 100,000 mož vdrila v Istru, Trst in Slovensko Primorje. Samo v tej operaciji je zajela 44,000 nemškega vojaštva in ogromno količino vojaškega materiala.

Presenečeni pa smo bili 15. maja, ko smo čitali v listih poročilo, da sta ameriška in angleška vlada potom svojih poslanikov v Belgradu predložile jugoslovanski vladni zahtevo, da se morajo jugoslovanske čete nemudoma umakniti iz Trsta, Istre in vsega Primorja. Vzroki za to zahtitev niso bili objavljeni, če pa smo komentatorje, če, Tito je prelomil čano obljubo, ko je prekoračil "italijansko mejo" in zasedel "italijanske pokrajine."

En dan se torej poroča o sporazumu, drugi dan pa pride ostra zahtevo o izpraznjenju osvobojene SLOVENSKE ZEMLJE. Očividno je vse to razburilo naše ameriške Slovence (tudi one, ki se niso nikoli ogrevali za SANS in njegovo delo). Lahko si tudi predstavljamo, kaj o tem misljijo naši primorski Sloveni in Istrani.

Da je postala situacija kritična in bo moral biti v kratkem rešena, je povsem umljivo. Izjava jugoslovanskih oblasti, da Jugoslavija svojih čet ne bo umaknila iz osvobojene slovenske zelje na Primorskem, je napravila napetost še ostrejšo. Ko pišem ta članek (17. maja), okupirajo jugoslovanske čete vse Primorje do levega brega Soče, evakuirali pa so držati gotove teritorije, Jugoslaviji se pa ta pravica zanika. Mar Jugoslavija ni zaveznička.

POLITIČNO OZADJE

Da so primorski Sloveni hoteli biti združeni v okviru federativne Jugoslavije, je pritojno dejstvo. Da to izvedejo, so se ravnotakali organizirali v OSVOBODILNO FRONTO kot jugoslovanski Sloveni. Ustanovili so svoje vojaške (partizanske) edinice, bataljone, brigade in divizije in osvobodili velik del ozemlja v notranjosti. Po vsem osvobojenem ozemlju so se vrstile svobodne volitve in izvoljeni so bili narodni predstavniki za Osvobodilno fronto slovenskega Primorja, delegati za narodni kongres v Kočevju in poslanci za slovenski parlament v Črnomlju.

Na zasedanju AVNOJA (Antifašističnega veča narodne osvoboditve Jugoslavije) meseca novembra 1943 v Jajcu je ta najvišja narodna oblast proglašala vse jugoslovanske krale pod Italijo, vključivši Trst, za neločljiv del nove, demokratične, federativne Jugoslavije. 19. februarja 1944 je slovensk parlament v

Dajte čistiti svoje peči in kurjavo na olje zdaj.

Washington. — Olje, ki bo prijetnost kurjave. Toda zdaj, na razpolago za kurjavo priko ima vojna različne nengodno zimo, bo najbrže nekako posledice na kakovost olja težje kot ono, ki je bila za kurjavo, je poudaril, je ponavzalo preteklo zimo, je bilo prepotrebno — v nekaterih končinah Ralph K. Davies, Deputy Petroleum Administrator, v svojem pozivu, naj tekom prihodnjih mesecov gledajo na to, da bodo njihove naprave za kurjavo v tem najboljšem stanju.

Cišenje peči in "burnerjev" je vedno priporočati, tako da z ozirom na ekonomijo in go, III.

Črnomlju ravnotako proglašil vse slovenske dele Julijске Benečije za del Združene Slovenije, jim olločil 20 poslavcev in izvolil pisatelja Bevka v začasno slovensko vladilo. Vsi ti zakonodajni dekreti so bili naznani po radu in tisku vsemu svetu in na zasedanju v Jajcu v Črnomlju so bili navzoči tudi uradni ameriški in angleški zastopniki.

Marsal Tito je skoraj v vsakem govoru podpirjal aspiracije Jugoslavije glede Trsta, Reke, Istre, Gorice in ostalega Primorja in opozarjal, da misijo jugoslovanski narodi vse pokrajine z orojenim braniti. Naglašal je tudi, da ta del Italije ne spada Jugoslaviji samo radi svojega slovenskega značaja, temveč tudi da se Italijo kaznuje radi svojega zahrtnjivega napada na Jugoslavijo.

Tedaj niti ena država ni črnila besedice ali pa se drugača izrazila, da se z zahtevami Jugoslavije na strinja. Ameriški in angleški zastopniki so o vsem tem razvoju natančno poročali svojim vlastiam.

Na konferenci v Jalti so vse tri zavezniške

uradno priznale NOVO Jugoslavijo ter priporočale, da se provizorična vlada (AVNOJ) se izpopolni z zastopniki drugih demokratičnih strank, ki se niso kompromitirali s Sovjetskim. Skupščina pa naj ponovno odobri vse zaključke parlamenta v Jajcu. In med temi zaključki je bil tudi dekret o priklopitvi Primorja.

To je kratki pregled vojaškega in političnega ozadja glede Trsta in Primorske. Na to se opira jugoslovanska vlada. Kaj so bili načrti Anglije glede tega, je pa drugo vprašanje.

DIPLOMATIČNO OZADJE

Da se skriva za kulisami tega pozorijšča konflikt med angleškimi in slovenskimi interesi, ni nobenega dvoma. Misijenje veščakov, da bi se vprašanja bodočih mej moralata reševati na mirovni konferenci, je popolnoma na mestu. Ni pa na mestu, da bi se samo slovenska in jugoslovanska vprašanja morala reševati pri zeleni. Niti ni na mestu, da imajo nekatere zavezniške države pravico okupirati in držati gotove teritorije, Jugoslaviji se pa ta pravica zanika. Mar Jugoslavija ni zaveznička.

Če je treba čakati na mirovno konferenco, zakaj je Anglija dovolila Grčiji in ujemanju patriarhu Demaskinosu, da razobesili grško zastavo na Dodekaneških otokih? Te je Italija vzela Grkom. Zakaj so francoske čete imeli pravico okupirati Alzacijo-Lorenco, ko je vendar spadala Nemčiji, a jo Francijo zaditeva nazaj? In kaj glede severne Nemčije in Prusije, ki so jo zaveznički oddolili Poljski in se Poljaki tam že naseljujejo? Podobnih slučajev je še mnogo.

Ko so francoske čete zavzeme Stuttgart na Wurttemberškem, so tudi dobiti poziv od ameriške armade, da spada dotično mesto v ameriško cono in da ga naj izpraznijo. Francoski so se uprli in končno so ostali.

Jugoslovani se vsega tega zavedajo in se ne dajo potegniti.

(Nadaljevanje sledi.)

NOVA IZDAJA

Hammondov

S V E T O V N I

A T L A S

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti našnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Gena 50 centov.

Naročite pri: "G. L. A. S. U. NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenškemu Pomoznemu Odboju, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

RAZGLEDNIK

HITLER NA FARMI

Na svoji farmi v Pensylvaniji, in sicer kakih 20 milij daljč od Serantona, živi in dela Jan Czicso, ki je imel pet sinov, ko je Hitler leta 1939 napadel v osvojil Poljsko. Tedaj so bili Janovi sinovi starci od dvanajst do devetnajst let. Vsi njegovi sinovi so bili rojeni na njegovih 140 akrov veliki farmi blizu Serantona, Penn., padel v Severni Afriki. Drugi je vtonil, ko se je nek transpotni parnik potopil na Pacifik, in tretji je zgnbil jedno nogo na Iwojimi takoj, drugi dan, ko se je tam izkralo na vojaštvo.

Ponad leta 1939 se je priselila na Janovi farmi v Pensylvaniji, blizu Serantona, Penn., katero se pričenja na vseh ostalih farmah. Toda na jesen istega leta, ko je Hitler vpadel na Poljsko, prisela je Janova farma v Pensylvaniji, na katero je pričel nazadovati. Po vnapadu na Poljsko, prisela je Janova farma v Pensylvaniji, na katero je pričel nazadovati. Po vnapadu na Poljsko, prisela je Janova farma v Pensylvaniji, na katero je pričel nazadovati. Po vnapadu na Poljsko, prisela je Janova farma v Pensylvaniji, na katero je pričel nazadovati. Po vnapadu na Poljsko, prisela je Janova farma v Pensylvaniji, na katero je pri

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer hivajo in delajo Slovenci

VSESTRANSKA PROSLAVA ZMAGE V KANADI

Ottawa. — Iz vseh krajev postranega kanadskega domačija so tekem zadnjih dne dočim so godbe veselo igrale, prihajala poročila o vsestranskem proslavljanju zmage zveznikov v Evropi. Po vseh mestih in mestecih, kakor tudi v malih oddaljenih naseljih, je prebivalstvo po svojem načinu slavilo dan zmage, kakor hitro je dospelo to zadevno uradno poročilo. V rudniških pokrajinih, so ruđarji takoj prišli z rudnikov, kajti vse sirenje strojev, kakor tudi vsi zvonovi po vsej deželi so prebivalstvu naznali konec veselne vojne v Evropi in seveda, tudi brezposojno podajo Nemčije. Da je bil dan še glasnejši, so tudi vse avtomobili na ulicah, kakor tudi v garažah, trobil.

Med vsestranskim veseljem prebivalcev, je pa klub temu bilo opaziti na ulicah dokaj veliko število žalostnih obrazov — obrazov žensk, katerih soprigi se ne bodo nikdar več vrnili domov, in obrazov mater, katerih mrtvi sinovi bodo za vedno ostali v grobovih na evropskih bojnih poljanah.

PRASEK "VEČNE MLA-DOSTI" — iz rogov severnih jelenov

Toronto, Ont. — Dr. Seymour Hadwen, ki je vladni oskrbnik vseh severnih jelenov v Kanadi, je ravnokar javnosti naznani, da se bode v nadalje iz rogov vdomačenih severnih jelenov na daljnem kanadskem severu, izdelovalo zdravilni prasek, kateri je znan v medicinski vedi pod imenom "pantokrin", ki baje povzroča, da človek kar za vedno ostane mlad. To zdravilo ali "prasek večne mladosti", ni niti novega, kajti Kitajcem in Mandžurom je to zdravilo poznano že mnogo stoletij. Ta prasek se izdeluje iz mokre, katero se melje iz rogov severnih jelenov. To moko je seveda potem treba še na poseben način prirediti, predno se je zmore rabiti v imenovane svrhe. Kitajci so uverjeni, da se z pomočjo tega sredstva človeku povrne mladost. Zadevo so tudi ruski něčenjci proučili, in dognali, da omenjeno zdravilo pospešuje delovanje sreha, kar se pa dosedaj v Severni Ameriki še ni preiskovalo.

Razburjeni gasilci v Vancouveru. B. C. — Vancouver, B. C. — Bilo je početkom minolega tedna, ko je neka ženska poklicala neko gasilsko postajo v tukajšnjem mestu. Ko je govorila po telefonu z gasilem, ki je bil v službi, je bila tako razburjena, da je početkom na znamogla razumeti. Končno je vendarle povedala, da je njena hiša v dimu. Gasile so se takoj odprljali z svojimi stroji na linije mesta, kjer so hiše natančno preiskali in pri tem so nali vzrok dima, in sicer v kuhinji. Omenjena ženska je namreč položila v doljeni del štednilnika — nogovice svojega moža, da se posuše. Ko so se nogavice posušile, so pričele tleti in tako je bila vsa bila polna dima.

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

Slovenci v Kanadi

PO KONČANI VOJNI

Ladysmith, B. C. — Ker mi bo potekla naročina koncem tega meseca, vam pošiljam #7 za celo leto. Zelo rada berem vse novice in kar je notri, posebno romanji so lepi in novi, čeravno so pozne, ali potem še vemo, kaj je na stvari, ki pride "Glas Naroda" v hišo, ker mislim, da vsi, ki nimamo imeli angleške šole, ne moremo vse razumeti, posebno o vojni, ko so vedno novedne besede. Samo eno, kar ne morem verjeti, je to, da je Hitler mrtve. To mi neče v glavo, da bo on pustil one milijone, ki jih ima v tujih deželah načoljene. Jaz mislim, da zdaj jih bo še mirno uživali in živel brez skrbiv v kaki tuji deželi, ali doma pod drugim imenom, in več treba z malo drugačnim obrazom. In pozneje bomo spet čitali, da je bila pomota in da Hitler še živi, seveda kadar se bo naveličal živeti tako v pozabljenosti. Samo tako bi mislili, da je mrtve — če bi mu bila dežela res tako pri sredu, da ne bi mogel prenesti izgube, da bi za njo umrl, kot umrje kači na svojo ladjo. — Kar je dvomljivo.

Obilo dihurjev

Vlada kanadske province Prince Edward Island, je ravno objavila uradno poročilo, postajati vroče, so vsi navzoči avtomobili pričeli trobiti in vse prebivalstvo je po svoje kričalo. — Na ta način so tudi zvoni deske in tramove starih leseni, koč na velik up: na vrhu tega "kupa" so postavili s slamo nabasenega Hitlerja, katerega so privezali na visok kol, polili vse skupaj z starim avtomobilskim oljem in — zažgali. Kljub temu, da je deževalo, se je krog "gasilskega kresa" nabrala množica, ki je štela najmanj 5000 ljudi. Ko je Hitlerju pričelo postajati vroče, so vsi navzoči avtomobili pričeli trobiti in vse prebivalstvo je po svoje kričalo. — Na ta način so tudi po vsej Kanadi proslavljali zmago.

jelenov gotovo velikost, jih rogovje porežejo ter pošljajo na Kitajsko, kjer izvadijo iz rogovja vso tvarino, ki je potrebna za izdelovanje pantokrina, katero sredstvo je na Kitajskem v rabi že nad 1000 let.

Sežlaj bode kanadska osrednja vlada skrbela za to, da se tudi na kanadskem severu ustavijo večje farme v svrhom gojitev severnih jelenov. Pantokrin do sedaj še ni bil v rabi v Kanadi.

DELOVANJE UNRR-e V JUGOSLAVIJI

Napisal za ONA Landrum Bolling.

Po dveh letih odlaganja in razočaranju je zda j. UNRRA venčar na delu v Jugoslaviji. Na vsej dolžini dalmatinske obale pomagajo njeni inozemski predstavniki jugoslovanski narodni komisiji pri razdeljevanju živeža, oblike, zdravil in drugih življenjskih potrebuščin, ki prihajajo v Split in druga pristanišča ob Jadranškem morju v vedno naraščajočih količinah. In njihov posel je tako ogromne važnosti, da bi jo bilo težko precenjevati.

Delovanje UNRR-e se je začelo uradno že dne 13. aprila. Že prej je bila pomožna akcija na včelinu potom organizacije, katere ime je "Vojaška Zveza", katere moštvo je bilo sestavljeno iz angleškega in ameriškega člena, ki je zbiralo zaloge in izdelovalo načrte za pošiljanje in razdeljevanje blaga že od poletja lani sem. Omenjeni načrti so obsegali podporo Grčiji, Albaniji in Jugoslaviji. Ker je bila vojaška zveza namenjena smotru najnujše podpore civilnemu prebivalstvu za čas bojev na Balkanu, je predala svoje posle UNRRA-i mnogo prej, ko je bilo pričakovano, ker so se tudi borbe zaključile mnogo hitreje kot so cenili vojaški načrti.

V začetni dobi so se Jugoslovani pritoževali radi nezadostne tonaze, ki jim je bila stavljena na razpolago v mesecih januar in februar. Danes pa je stvar že tako napredovala, da je največja težkoča v pomankanju sredstev za izkrenje privoženega blaga, v premajhnih skladiščih, ki so na razpolago in prepočasnom prevozu. Na isti način je bila kriptna že Vojaška zveza, kot smo mi zdaj.

"V pogledu razdeljevanja samega nima mamo nobenega vpliva," mi je dejal. "To je stvar Jugoslovov. Mi samo opazujemo in stavimo predlage. Na isti način je bila kriptna že Vojaška zveza, kot smo mi zdaj."

Vejči del dozdaj dobavljenih stvari je bila moka, meso v konzervah in pešnicu. Velikanski načnosti za ves program razdeljevanja je bilo tu-

di dejstvo, da je bilo poslanih takoj v začetku približno 1200 motornih vozil, od katerih jih je bilo 750 namenjenih za severno Afriko, ko je bila še borba v Libiji in Tuniziji. Največja sešanja potreba je na primer material za krpanje avtomobilskih plastičev in cevi. Bati se je, da bo 75% teh vozovnih avtomobilov nehalo voziti, ako ne dobre dodatnih potreščin za krpanje plastičev in cevi.

Počasi pričenjajo prihajati tudi že stvari potrebne za industrijsko obravo. Dozdaj je prispele že približno 10 ton vrva za ribiške mreže, nekaj plutovine in precej drugega potrebnega za ribolov. Prišlo je sem tudi približno sto traktorjev za farme, precej materiala za zidanje mostov, buldozerje, material za telefonike in telegrafske zvezze, aparat za telefonske premičnice, žrpalki za vodo, lesne žage in material za kožne tovarne in strojarnje.

Cesto pravimo tukaj v Ameriki, ne pritožuj se, saj več, da je vojna. Isto je treba reči tudi v Jugoslaviji glede nekaterih nedostatkov pri razdeljevanju. Upravičenje je celo večje v tej opustošeni deželi.

MOŠKO DELO Help Wanted (Male)

FINISHERS
ON FINE FURNITURE
40 Hrs. Time & 1/2 overtime. Good pay. — Dailylight Work Shop — Apply: ALFRED COHEN 238 EAST 56th ST., N. Y. C. (101-107)

GLASS BLOWERS
FOR NEON TUBING & PUMPING
STEADY GOOD PAY POST WAR
Also SIGN PAINTER
Apply: TRIANGLE 5-4044
BRADY SIGN CO. 155 PRINCE ST., BROOKLYN (98-105)

HELP WANTED MOŠKO in ŽENSKO DELO (Male and Female)

GIRLS
Experienced — Inexperienced
FOR SPRAYING LEATHER
5 Days — Overtime — Steady — Good Pay — Pleasant Working Conditions. — Also MEN — Apply: AR-TEX EMBOSMING 101 WOOSTER ST., N. Y. C. (101-107)

ZAKONCA (brez otrok) (SOBARICA — HANDYMAN)
PRVOVRSTNI ROOMING HOUSE
DOBRA PLAČA — APARTMENT
Vprašajte: 145 WEST 8th ST., N. Y. C. (97-103)

WEAVING NOVELTY MILL
POTREBUJE
LOOM FIXER HELPER
stalno delo, dobro plačno. — Vprašajte:
ZAKONCA (brez otrok) (SOBARICA — HANDYMAN)
PRVOVRSTNI ROOMING HOUSE
DOBRA PLAČA — APARTMENT
Vprašajte: 145 WEST 8th ST., N. Y. C. (97-103)

MOŠKI ali ŽENSKE!
Izurjeni ali neizurjeni
PLAČANI MED UCENJEM
LEATHER CHOPPER
STEADY WORK AND GOOD PAY
Vprašajte: SAMUEL LEVY 104 WILLIAM ST., N. Y. C. (98-104)

DELCATESSEN CLERK
EXPERIENCED
REFERENCES
STEADY, GOOD JOB
Phone: LA 4-2555 (97-103)

JEWELERS
in LOTARJI (Soldereri) na fini srebrini: dobra plača za Izurjenje. — Poklicite od 9 - 5. Mnogo nadurjenega! Vprašajte: J. CAIANIELLO 940 BROADWAY N. Y. C. (101-107)

WEAVING NOVELTY MILL
POTREBUJE
LOOM FIXER HELPER
stalno delo, dobro plačno. — Vprašajte:
ZAKONCA (brez otrok) (SOBARICA — HANDYMAN)
PRVOVRSTNI ROOMING HOUSE
DOBRA PLAČA — APARTMENT
Vprašajte: 145 WEST 8th ST., N. Y. C. (97-103)

MOŠKI (DO 45. LETA)
Izurjeni ni potreben
PORTERJI v PEKARNI
6 Dni — Stalno — Dobre delavščine razmere. — Vprašajte:
GNOME BAKERS, 329 E. 65 St., N. Y. C. (100-102)

HAIR DRESSER
\$5 WEEK 30% OVER DOUBLE
Steady — 5 Day Week — Very Fine Salon — High Class Clientele
Apply: MARIANA 1350 BROADWAY (35-36th St.) N. Y. C. (100-102)

W A I T R E S S E S
Also BUS BOYS and
BAR PORTER
Pleasant Working Conditions
Good Salary — Steady Employment
Apply RIVIERA HOTEL
CLINTON and HIGH STREETS
NEWARK, N. J. (101-103)

COOKS HELPERS
PORTERS — WAITERS: also
FEMALE: LAUNDRY WORKERS
WAITRESSES — DIET COOKS
Very pleasant working conditions —
Steady employment: Post-war future.
WMC Rules observed. — Apply immediately.
BONNIE BURNS SANITORIUM, SCOTCH PLAINS, N. J. FA 2-7240 (98-105)

COOK and DISHWASHER
also COUNTER-WOMAN
Please working conditions. — Permanent employment. — Apply immediately. — Y. M. C. A. 1301 WASHINGTON ST., HOBOKEN, N. J. HO 3-2670. — WMC Rules Apply. (98-105)

AWNING OPERATORS, tudi AWNING HANGERS
Delni ali celotni čas — izurjenost dobra plača — Po-vojna bodočnost. — Vprašajte: RELIABLE AWNING & SHADE CO. 77 HAMILTON AVE., PATERSON, N. J. — WMC Odredbe pridaje vstopno. Phone SH 2-9430 (98-105)

SHOES EXPERIENCED
WOODHEELER
5 Days — Steady — Good Pay
PIECE WORK
Apply: M. RADESCHI 176 BROADWAY (Betw. Broome & Grand Sts.) (7th fl.) N. Y. C. (98-105)

AWNINGS
IZURJENI NA STROJE
DOBRA PLAČA Z NADURNO
STALNO DELO, PO-VOJNA SLUŽBA
Vprašajte: I. KALFUS CO. 100 GRAND ST., N. Y. C. (98-105)

M E C H A N I C S
IZURJENI NA STROJE
DOBRA PLAČA Z NADURNO
STALNO DELO, PO-VOJNA SLUŽBA
Vprašajte: I. KALFUS CO. 100 GRAND ST., N. Y. C. (98-105)

KITCHEN MEN
HOUSEKEEPING HELP
MAINTENANCE MEN
Good Pay — Permanent Position
Apply Immediately
CHRIST HOSPITAL
176 Palisade Ave., JERSEY CITY, N. J. (98-105)

HELP WANTED :: MOŠKO DELO

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

PORTER — Assistant
SHIPPING ROOM
40 HOURS — 5 DAYS
Apply: WULCREST KNITWEAR
1220 BROADWAY
New York (98-104)

J E W E L E R
EXPERIENCED
SPECIAL ORDER JEWELRY
GOOD PAY — STEADY
POST WAR
Apply: HENRY POMMIER
15 WEST 4th ST., N. Y. C. (98-104)

W A I T E R S
DOBRA PLAČA — IZVRSTNO ŽIV
LJENJSKO STANJE — STALNO DELO
DOBRA PLAČA — POVOJNO DELO
Vprašajte: 1125 GRAND CONCOURSE
BRONX (97-103)

BRUSHMAKERS (2)
OPERATORJA, IZURJENA NA
LIEBNEH STROJU
Najvišje cene plačane. — Stalno delo.
Povojna služba. — Vprašajte:
SIMON GREENBLATT
319 E. HOUSTON ST., N. Y. C. (97-103)

M O Š K I
ZA LAHKO TOVARNIŠKO DELO
IZVEŽBANOST NI POTREBNA
STALNO DELO
POST-WAR JOB — Apply:
THE MEVI CO.
501 THIRD AVE. (49th St.) N. Y. C. (99-105)

D E N T A L M E C H A N I C
EXPERIENCED
STEADY WORK, GOOD PAY, 5
DAY WEEK
Apply: JENNIFER LAR.
13 East 125th St., N. Y. C. (96-102)

DELICATESSEN CLERK
EXPERIENCED
REFERENCES
STEADY, GOOD JOB
Phone: LA 4-2555 (97-103)

F I S H M A N
IZVEŽBAN V TRGOVINI NA
DROBNU
STALNA SLUŽBA
Vprašajte:
GUARANTEED MARKET
67 BROADWAY, PATERSON, N. J. (98-104)

D I S H W A S H E R S & KITCHEN HELP
DOBRA PLAČA
Prijetne delavščine razmere.
Vprašajte: THREE TAVERNS
3 CROSBY PLACE, PATERSON,
New Jersey. — WMC Rules Apply (98-104)

Gadje gnezdo

POVEST IZ DNI TRPLJENJA IN NAD

Spisal:
VLADIMIR LEVSTIK

(33)

"Nemara si zoper našo pravico, Gospod? Potem ne glej name, ne glej na sina; potem ostanem in zdržim sama do poslednjega dne, čeprav zoper tebe. V nepravo hišo si stope, Gospod, če nisi za našo pravico!"

Oči se ji bliskajo, toda Jezus jo gleda smehljaje.

"Stara pravda je pravda zatiranih, in jaz sem jo prvi podpisal ter bom do zadnjega ženo; stara pravda je dobra pravda, zato ne sovraži v njenem imenu. Bojuj se, toda ne kolni; mrzi krivico, ki jo delajo — duše so moja last."

"Tak njeni si odpustil!" ponavlja gospa in skoraj ni več ne upa.

"Tudi ti odpusti," veli Gospod, in komaj je rekel, že čuti vdova, da gasne črni plamen v njenem srebu. "Glej, kaj ti prinašam, in ti se braniš?"

"Sovraštvo me poče, Gospod, in tvoje besede so sladka rosa. Tak za našo reč mi dovoli stati? Pa z nami, praviš, da si?"

"Za pravico se statni ne boj; jaz sam sem z vami, da konca. Odpusti jim zlaj, saj ne vedo, kaj delajo."

Kastelka je že odpustila; gora ji pada s sica in lekko se ji dela pri duši kakor pred davnimi, davnimi leti. On pa jo nežno pritegne k sebi ter položi njeno sivo glavo na svoje prsi.

"Blagoslovljena budi," šepeče nad njo. "Vsa moja si zlaj, Kastelka; prišel sem noč, ko ozdravim twojo dušo ter ji pokažem pot. Ne boj se ljubiti, ne ljubi ne zemljo. Tudi v nji sem jaz, kakor povsodi. Zelo jo ljubiš, zares, in marsikaj si žive prikrasala, da si nji bolj služila; toda koliko ljudi si nastila ž njo! In na skrivnem si vendar ljubila svoj mali grunt radi velikega, poščico zemlje radi mnogih ljudi: vse to je zapisano v mojem srebu . . . Ti pa, uboga mati, si mislila, da je tvoja ljubezen prekleta, in si jo ves čas davila, tajila? Da, jokaj, uboga Kastelka! Ne veš, da je ljubezni zmerom premalo na svetu? Davila si jo, tajila pred njimi in pred seboj, in čim bolj si jo morila, tem lepša je bila. Ali je moči ljubiti sveteje od tebe, ki hočeš rada v smrt in pogubljenje? Zanjo si pletla zanko, in vendar moreš ubiti le sebe: ljubezen bi te prezivila, kakor sem jaz prezivel telo razpetega Nazarena . . . Ne boj se, Kastelka, tvoja velika ljubezen ga bo rešila."

"Mojega sina! Moje ubogo, izmučeno dete!" kriči gospa. "O Gospod, kar svet stoji, nisi storil neizmernejše dobrote; še ti, ki poznaš vse skrivnosti, ne veš, kaj si vzel od menega!"

Jezus se milo smehlja, kakor bi bil srečnejši od matere same.

"Pođi k svojemu gadu, Kastelka; tvoj gad ne umre, ne boj se."

Ali gospa mu leži pri nogah, umiva jih s solzami, briše jih s sivimi lasmi. Njegove sladke roke pa jo vzdugujejo, in glas njegov je veli:

"Ne kleči, mati; poglej!"

Kastelka gleda, kamor ji kaže, in vidi Janeza v postelji; bled je in beden, a mirno spi. Rahel smehljaj mu blodi po ustnicah ter odsveva na Zinkjeniem levu, prva bleda zarja na de in sreče . . .

"In še to ti povem," povzame Gospod, tih in tise, kakor bi plaval izpred nje. "Prede sem krenil k tebi, sem pogledal v bukve življenja ter videl zapisano, da boš kmalu sanjala v mojem naročju. Trudna si, ljuba moja, in konec tvoje poti se bliža. Rabl čas, Kastelka, raduj se za vsa svoja mirka leta, in budi dobra, kolikor te žene srece; rabl čas, zanj skoro se vidiava . . ."

Ta hip izgine njegovo obliče, izgine postava, plašč in klobuk; le rešnja znamena že gore, pet rdečih plamenčkov pred temnimi vratimi. Zdajci ugasnejo tuči oni, krogunkrog se zgrinja polnočni mirak, Kastelka sedi sama za pečjo in ne ve, kaj je bilo, resnica ali sanje. Toda srčna lehkota ne mine, črv obupa ne gloje več, in beseda tolažbe zveni v tisi, kot bi jo venomer nekdo ponavljaj. Gospa ne pomislja; v pijačnosti svojega odrešenja leti k bolniku, ne čuteč stopnici pod nogami, ne vedoč, kdaj prime za kljuko in vstopi.

Do pičice je vse podobno, kakor je kazal pot: Ne boj se ljubiti, ne ljubi ne zemljo. Tudi v nji sem jaz, kakor povsodi. Zelo jo ljubiš, zares, in marsikaj si žive prikrasala, da si nji bolj služila; toda koliko ljudi si nastila ž njo! In na skrivnem si vendar ljubila svoj mali grunt radi velikega, poščico zemlje radi mnogih ljudi: vse to je zapisano v mojem srebu . . . Ti pa, uboga mati, si mislila, da je tvoja ljubezen prekleta, in si jo ves čas davila, tajila? Da, jokaj, uboga Kastelka! Ne veš, da je ljubezni zmerom premalo na svetu? Davila si jo, tajila pred njimi in pred seboj, in čim bolj si jo morila, tem lepša je bila. Ali je moči ljubiti sveteje od tebe, ki hočeš rada v smrt in pogubljenje? Zanjo si pletla zanko, in vendar moreš ubiti le sebe: ljubezen bi te prezivila, kakor sem jaz prezivel telo razpetega Nazarena . . . Ne boj se, Kastelka, tvoja velika ljubezen ga bo rešila."

"Gad se izliže!" zapoje v starki. Rahlo se mu približa, poklekne k postelji ter otrpne, šepeta:

"Moja velika ljubezen ga bo rešila . . ."

Na tihih solzah plava zadnja senča iž nene duše. Vse je pozabljen; v neizmernem blaženstvu, da sme tičati obraz v odejo, ki krije gadove ude, beže ure kakor minute. Prva zarja se je spopadla z medlo svetlobe oljnje čuvajke; takrat začuti Kastelka rahel dotik na laseh, vrže obliče kvišku in vidi Janeza, ki se ji nežno smehlja ter jo boža po glavi, in sliši sinov radostni vzdih:

(Nadaljevanje prihodnjic.)

"Delavci Amerike so pomagali skrajšati vojno," pravi Paul V. McNutt

Washington. — Paul V. McNutt, Chairman War Manpower komisije, je izdal naslednjo izjavo:

"Ves svet se veseli, ker je prišel konec borbe v Evropi. Toda v tem trenotku ne smoemo pozabljeti, da je vojna dolblaše do polovice."

"Treba je usmeriti v nov pravec ves oni neverjetni napor, ki je s toliko sile zdobil naciste, v pravec Pacifika, da tam čim hitreje dokončamo vojno in zmagamo."

"Dokler so življena naših vojakov na Tihem oceanu na kocki, jih naše delavstvo na domovini ne bo tudi našlo. Nadaljevali bomo svoje delo in kovali orožje, dokler nam naši vojaški vodje ne bodo povedali, da imajo vsega dovolj."

"Delavci svobodne Amerike — preko 50,000,000 — so pomagali skrajšati vojno v Evropi. Predaja ni bila izvršena le napram našim vojakom na bojni fronti, temveč tudi napram onim, ki so tukaj delali od zore do mračka, na fronti dela, v tovarnah in livarnah, v tvornicah letal in na farmah. Zdaj jih tudi ne moremo pustiti na cedilu."

"Vojna je spremenila svoj korak, toda smer je še vedno ista premagati sovražnika! Med tem ko nam zastaja sapa, ko se navdušujemo nad zna-

Konec nemškega generalnega štaba

Zavezniški vrhovni glavni razpuščen in njegovi člani, ki stan v Parizu naznana, da bo so si zadnja dva tedna ogledovali generalni štab, ki je bil v sedanji vojni poražen na misli v slavo nemške armade v bojnem polju, pa je pri vsem tem obdržal svoje poveljstvo nad več stotisoč nemškimi vojaki v severni Nemčiji in na Danskem, bo ta eden razpuščen.

Nemški generalni štab bo pred sovjete.

KUPUJTE BONDE DA MADŽARSKI ZAKLAD BO ZMAGA BLIŽJA,

Morgenthau

Washington. — Secretary of the Treasury, Henry Morgenthau, je na dan zmage v Evropi izdal naslednje obvestilo:

"Vsek Amerikanec lahko ja poleg zaklata našla tudi pomaga slaviti zmago nad veliko številno dragocenih rokožem s tem, da kupi še več pisov in umetnin v 20 zaboljivih.

Radijsko poročilo naznana, da je 80. infanterijska divizijska naznana, da je ameriška armada v nekem samostanu v Madžarski narodni zlati zaklad v vrednosti \$800,000,000.

Radijsko poročilo naznana, da je 80. infanterijska divizijska naznana, da je ameriška armada v nekem samostanu v Madžarski narodni zlati zaklad v vrednosti \$800,000,000.

Radijsko poročilo naznana, da je 80. infanterijska divizijska naznana, da je ameriška armada v nekem samostanu v Madžarski narodni zlati zaklad v vrednosti \$800,000,000.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 finančarjev. Zaklad je bil odpeljan iz Budimpešte, predno so prišli v mestu Rusija.

Zmaga nad Nemčijo nikoli ni zmanjšala potrebe vlaganja v 200 finančarjev. Zaklad je stražilo 200 madžarskih policistov ter predsednik madžarske narodne banke in 200 fin